

РЕШЕНИЕ

№ 240

гр. Ямбол, 02.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЯМБОЛ, II СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимира В. Тагарева

при участието на секретаря Ц.Х.Г.

като разгледа докладваното от Красимира В. Тагарева Гражданско дело № 20222300100440 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по исковата молба на Х. В. П. от с.*****, малолетен, действащ чрез своята майка и законен представител В. П. Г., представляван от адв.Б.К., с която против "Застрахователно акционерно дружество ДаллБог: Живот и Здраве"АД гр.София са предявени иски по чл.432, ал.1 КЗ за заплащане на сумата 30 000лв. - обезщетение за неимуществени вреди от ПТП, причинено от застрахован при ответника по застраховката "Гражданска отговорност" лек автомобил и на сумата 790лв.- обезщетение за имуществени вреди от същото ПТП.

Ищецът излага в исковата молба, че на 11.07.2021г. е пострадал при ПТП, настъпило около 16:30 часа на път III - 536, км. 8, в отсечката между село Роза и кръстовището за село Болярско, област Ямбол, като при предприемане на пресичане на пътното платно за движение ищецът е бил блъснат от водача на лек автомобил марка „Тойота“, модел „Ярис“ с ДК № У 4277 АС - Т. Д. И.а, който водач е виновен за настъпване на ПТП, тъй като поведението му е било противоправно.

Ищецът твърди, че в резултат на ПТП е получил телесни увреждания - счупване на тялото на бедрената кост и комозио церебри, след ПТП е бил приет за болнично лечение в МБАЛ - Ямбол, където му е била извършена операция - открито наместване на фрактурата на бедрената кост с вътрешна фиксация, а една година по-късно отново е бил приет в МБАЛ „Свети Пантелеймон“ АД - Ямбол, в отделението по ортопедия и травматология, за отстраняване на имплантирания материал от засегнатия крайник. Ищецът излага, че след увреждането е изпитвал силни болки, особено в периода на болничното лечение и извършените две оперативни интервенции, а при последвалото домашно - амбулаторно лечение е изпитвал затруднения поради силно ограничаване движенията на десния долен крайник, използването на помощни средства при придвижване; че е изпитвал продължителен болков синдром с необходимост от приемането на медикаменти и извършване на периодични контролни прегледи; че е търпял т.н. ревматоидни болки в областта на засегнатия крайник, които продължавали и понастоящем. Твърди, че реализираният деликт има и психично отражение върху него. От първоначалния шок и силния стрес, както и силните болки и страдания, особено в началните часове и дни след инцидента, ищецът в продължителен период бил с нарушен сън и бил емоционално лабилен, изпитвал и постоянен страх в резултат на посттравматичното стресово разстройство, изразило се в повтарящо се преживяване на случилото се. От причинените телесни увреждания ищецът търпял и редица неудобства в битово отношение, предвид

невъзможността за самостоятелното придвижване, а от климатичните промени изпитвал силни болки в засегнатия крайник, които несъмнено щели да продължат и за в бъдеще.

За тези претърпени неимуществени вреди ищецът счита, че е справедливо да бъде обезщетен със сумата 30 000лв., ведно със законната лихва върху нея от датата 07.07.2022г. до окончателното изплащане, като претендира да му бъде присъдено и обезщетение за имуществени вреди в размер на сумата 790лв.- разходи за лечението му, ведно със законната лихва от същата дата 07.07.2022г.

Отговорността на ответника ищецът обосновава със сключената застраховка "Гражданска отговорност" за лекия автомобил, управляван от виновния водач, като сочи, че на 07.07.2022г. е отправил извънсъдебната си претенция към застрахователя, но същият в законовия срок постановил отказ да заплати застрахователно обезщетение.

С депозирания отговор на исковата молба ответникът е признал съществуването на валидно сключена застраховка "Гражданска отговорност" за лекия автомобил „Тойота" с рег. № У 4277 АС по силата на Застрахователна полица № BG/30/120002160740 - валидна към 11.07.2021г., но е оспорил исковите изцяло по основание и размер, както и всички твърдения в исковата молба, включително механизма на ПТП. Възразил е, че водачът на лекия автомобил Т. И.а не е нарушила правилата за движение, установени със Закона за движение по пътищата и Правилника за неговото прилагане и не е причинила процесното ПТП. Така, позовавайки се на ТР № 2/6.06.2012г. по тълк. д. № 1/2010г. на ОСТК на ВКС, застрахователят е поддържал, че не е налице първия елемент от фактическия състав на чл.45 ЗЗД - противоправно деяние на водача на автомобила, което е виновно, а прякото право на пострадалия по чл.432 КЗ има вторичен, акцесорен характер спрямо правото му на иск на деликтно основание по чл.45 ЗЗД като погасяването, респ. невъзникването на деликтното право води и до погасяване, респ. невъзникване на прякото притезание по чл.432 КЗ. Ответникът е оспорил и твърденията в исковата молба увреждания на ищеца, а в случай, че такива бъдат установени по делото, е оспорен техният характер и интензитет, с възразението, че същите не обосновават претендираните в исковата молба размер на обезщетението за имуществени вреди. Обезщетението за неимуществени вреди в размер 30 000лв. е оспорено и по размер като необосновано завишено, неотговарящо на критерия за справедливост, установен от чл. 52 ЗЗД, като е оспорено и настъпването на твърдените неимуществени вреди в сочения размер и интензитет, включително вида и характера на уврежданията, медико - биологичния им характер и степента на уврежданията, проведеното лечение и здравния статус на ищеца след настъпване на произшествието и към настоящия момент, както и наличието на причинно-следствена връзка между претендираните вреди и твърдяното за причинено от застрахования в ДаллБогг деяние. Ответникът е направил и възразение за съпричиняване от ищеца на вредоносния резултат, тъй като детето се е появило внезапно на пътното платно, пресичало е на място, което е било необозначено за пешеходци и водачът на лекия автомобил И.а не е могла да предвиди внезапно възникналата опасност на пътя, нито е била длъжна да стори това. Според застрахователя ищецът е нарушил разпоредбата на чл. 113, ал. 2, вр. ал. 1, т.1 и т.2 от ЗДвП, тъй като преди да предприеме навлизане на пътното платно не се е съобразил с приближаващите се МПС, удължил е ненужно пътя и времето си за пресичане, като е предприел многократни пресичания в кратък интервал на пътния участък, нарушил е и разпоредбите на чл. 81 от ЗДвП и чл. 15, ал. 5 от ЗДвП, тъй като не се е движел по разположения от дясно на посоката му за движение пътен банкет, както и разпоредбата на чл.114, т.1 от ЗДвП като е навлязъл внезапно в опасната зона за движение на автомобила. Възразение за съпричиняване на вредоносния резултат е заявено и поради неосъществяването на родителски грижи и контрол от страна на майката на ищеца В. П. Г., която в нарушение на чл.125, ал.3 от Семейен кодекс е допринесла за настъпване на вредоносните последици и за увеличаване размера им на вредоносните последици, като с това нарушение от страна на родителя ответникът счита, че е прекъсната и пряката причинно-следствена връзка между настъпилото ПТП и увреждането на ищеца. Ответникът е поддържал, че ищецът е имал и предхождащи процесното ПТП заболявания, които са спомогнали за настъпване на твърдените травми и за продължителността на възстановителния процес, съответно за настъпилите усложнения, като и че процесното ПТП е случайно деяние по смисъла на чл. 15 от НК. Оспорени са и твърденията за възникнали имуществени вреди, както и причинната връзка между заплатените суми и причинените увреждания.

Застрахователят е оспорил и началния момент, от който се претендира законната лихва върху обезщетенията, тъй като ищецът не е изпълнил задължението си да представи лична банкова сметка в изпълнение на чл.17 от Наредба № 49 от 16 октомври 2014г., в който случай и при евентуално частично уважаване на исковата претенция, лихвата според застрахователя следва да се дължи от датата на депозиране на исковата молба.

В о.с.з. предявените искове се поддържат от пълномощника на ищеца - адв.К., който моли претенциите да бъдат уважени изцяло в предявените размери. Ищецът и неговият адвокат претендират присъждане на разносните по делото, вкл. адвокатско възнаграждение по чл.38 ЗА

Ответникът - застраховател, чрез процесуалния си представител адв.П., настоява съдът, ако приеме претенциите за доказани по основание, да определи по-нисък справедлив размер на обезщетението за неимуществени вреди, съответстващо на претърпените от ищеца болки и страдания и при отчитане размера на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия и неговата майка. Моли и за присъждане на разносните по делото.

В дадения им срок само пълномощникът на ищеца представя подробна писмена защита.

ЯОС, след като извърши преценка на събраните по делото писмени и гласни доказателства, обсъди и доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

От представения по делото протокол за ПТП с пострадали лица №813000-5643 от 20.08.2021г. на ОД на МВР- Ямбол е установено, че на 11.07.2021г., около 17:10 часа, на път III-536 от РПМ, км.8-200, е настъпило ПТП с участието на ППС - л.а. "Тойота Ярис" с рег.№ У 42 77 АС, управляван от водача Т. Д. И.а, като при движение на лекия автомобил в дясно същият е блъснал пешеходеца Х. В. П., който е пресичал пътното платно от ляво на дясно и пострадал при ПТП е пешеходецът.

За настъпилото ПТП е било образувано ДП №155/2021г. по описа на РУ на МВР – Тунджа, по което с Постановление от 01.02.2022г. на водещия разследването разследващ полицай е била привлечена към наказателна отговорност в качеството на обвиняем Т. И.а, за осъществено от нея престъпление по чл.343, ал.1, б.“б“, вр. с чл.342, ал.1 от НК. Наказателното производство по воденото ДП №155/2021г. на РУ на МВР Тунджа е прекратено на основание чл.243, ал.1, т.1, вр. с чл.24, ал.1, т.9, вр. с чл.199 НПК с влязлото в сила Постановление от 26.02.2022г. на наблюдаващия прокурор от ЯРП, тъй като майката и законен представител на пострадалия Х.П. е заявила искане за прекратяване на производството.

По делото в качеството на свидетели са разпитани водачът на лекия автомобил "Тойота Ярис", който е предизвикал ПТП –Т.И.а и нейният съпруг Б.И., който е бил пътник в автомобила. Според дадените от двамата свидетели показания, ПТП е настъпило през деня, в светло и слънчево време и на прав участък от пътя, като автомобилът се е движил бавно, а детето внезапно е излязло иззад спряла в ляво кола и пресякло пътното платно. С.И. е посочила при разпита, че преди удара е управлявала автомобила със скорост 20км./ч. и излизайки от с.Роза е видяла детето да пресича в предходен момент платното за движение, при което използвала спирачките до спиране на автомобила След това продължила движението на автомобила и наблюдавала непрекъснато детето, което стояло до спрял в левия банкет автомобил с вдигнат багажник, наблюдавала в дясно от пътя и хора, намиращи се в слънчогледов масив и нямала обяснение как в един следващ момент детето се е блъснало в колата й.

От приетото заключение на вещото лице-автоексперт инж.Д.Б., извършило назначената съдебна автотехническа експертиза, изготвена въз основа на събраните по делото писмени доказателства - материалите по образуваното ДП№155/2021г. по описа на РУ на МВР-Тунджа (протоколът за оглед на местопроизшествие), по делото е установен механизма на процесното ПТП. Съгласно заключението, на 11.07.2021г., около 16:30 часа, на път III-536, през светлата част от денонощието, лек автомобил „Опел Корса“ с рег. № Е 2972 ВС е бил частично разположен в покой върху левия банкет и лявата лента за движение и с насоченост към с.Роза, а зад задните му състави се е намирал пострадалият пешеходец. В същото време, по прилежащата си лента на път III-536, в посока от с.Роза към гр.Ямбол, по суха, запазена асфалтова настилка се е движил лекият автомобил „Тойота Ярис“ с рег. № У 4277 АС, чийто водач, приближавайки към лекия автомобил „Опел Корса“ е намалил скоростта си на движение до около 36,0 км/ч.

В определен момент от движението на автомобила „Тойота Ярис“, около 2-3 секунди преди удара, от позицията си пострадалият пешеходец е предприел пресичане на платното за движение, като предвид скоростите и направлението на пешеходеца и автомобила, както и на отстоянието между тях, траекториите им на движение са се пресекли и е настъпил ударът. Спрямо габаритите на пътя ударът е бил в лентата, предназначена за движение на лекия автомобил „Тойота“, на около 13,2 метра след мерната линия и на около 1,0 метър в ляво от десния край на платното за движение. За лекия автомобил ударът е бил челен, обособен в челните му десни състави, а за пешеходеца - страничен отдясно. В следствие на удара тялото на пешеходеца е било изхвърлено напред и надясно спрямо посоката на движение на автомобила и окончателно се е установило в покой върху десния банкет, на около 22,90 метра след мерната линия и на около 0,6 метра вдясно от десния край на платното за движение. Лекият автомобил след удара е преустановил движението си в собствената си лента, в позиция, в която е бил намерен при извършване на огледа на местопроизшествието.

Вещото лице е установило, че и преди, и към момента на настъпване на произшествието, лекият автомобил се е движил с една и съща скорост от 36 км./ч. Отчитайки бързото бягане на пешеходеца, но и при всеки друг по-бавен ход на движение от негова страна, експертът е категоричен, че водачът на лекия автомобил „Тойота Ярис“ е имал техническата възможност да предотврати произшествието, ако е следил неотклонно пътната обстановка пред себе си и е реагирал на така създалата се опасност в първия възможен момент - когато е отпаднало ограничаването на видимостта към пострадалия пешеходец. При сравняване на опасната зона за спиране на автомобила с разстоянието, на което същият се е намирал преди мястото на удара и към момента, когато водачът е имал техническа възможност да възприеме пешеходеца на платното за движение, според вещото лице пешеходецът не е попадал в опасната зона за спиране на автомобила.

Според вещото лице, от техническа гледна точка причините за настъпване на ПТП са действията на водача на лекия автомобил „Тойота“, който не е възприел своевременно като опасност пресичащият платното за движение пешеходец, въпреки че е имал техническа възможност за това в предходен на произшествието момент, като водачът не е предприел своевременно необходимите мерки за намаляване на скоростта на движение на автомобила и за спиране. Роднините на пострадалия пешеходец също не са предприели необходимите мерки за контрол над поведението му, а са го оставили безконтролно и самостоятелно да пресича платното за движение в условията на приближаващ се автомобил. Пострадалият пешеходец, както и неговите роднини са имали техническа възможност да възприемат приближаващия от към с.Роза автомобил „Тойота“ още преди пешеходецът да предприеме първото пресичане на платното за движение в посока към лекия автомобил „Опел“. При това положение, още от този момент пешеходецът е имал техническа възможност да спре, да изчака преминаването на автомобила и едва след това, ако пътят е свободен, да навлезе на платното за движение.

От писмените доказателства по делото - медицински документи и приетото заключение на вещото лице д-р В., лекар-ортопед, извършило съдебно-медицинската експертиза въз основа на медицинската документация и личен преглед на ищеца, по делото е установено, че в резултат на процесното ПТП ищецът е получил следните увреждания - счупване на средната част на дясното бедро и интракраниална хеморагия (кръвоизлив в черепната кухина) с комозио. За бедрената кост вещото лице е изяснило, че е една от най-здравите кости в човешкия организъм и за нейното счупване е нужно прилагане на голяма сила и натоварване, а хематомът е резултат на наличие на удар в областта на главата, при което се е получило кръвене в черепната кухина и независимо от големината на хематома, за получаването му е нужна сила, превишаваща способността на тъканите да поемат кръвенено. При тези данни даденото заключение е, че травмите са следствие на претърпяното ПТП, по време на което върху тялото са действали сили с голям интензитет. Вещото лице е установило, че е било извършено оперативно

лечение на счуП.та бедрена кост на ищеца с остеосинтеза – поставена метална плака с винтове, които след година и един месец оперативно са били отстранени, а ищецът е провел и рехабилитация, като при извършения на ищеца личен преглед д-р В. е констатирал пълно зарастване на фрактурираната кост, с изоставане във възстановяването на мускулната маса, наличен голям хипертрофичен ранев цикатрикс и нарушена походка. За цикатрикса заключението е, че ще продължи да нараства с растежа на детето и нарастването на дължината на крайника, и ще подлежи на допълнително хирургично лечение при желание от страна на пациента, респективно родителите му, а нарушението на походката с куцане се дължи по-скоро на психологичен проблем и приучаване на походката, а не се касае за органично страдание и е нужно провеждане на активна рехабилитация. Относно интракраниалният хематом с комозио вещото лице е констатирало, че още в първата епикриза при проследяването му с КАТ е описано началото на обратното му развитие, по-късно ищецът е бил проследен от хирург в абулаторни условия и липсва медицинска документация за наличие на усложнения при протичане на възстановяването по отношение на черепната травма. Всичко посочено е дало основание на експерта да счете, че оздравителният процес по отношение на фрактурата на бедрото е протекла в стандартни срокове за групата пациенти по възраст и пол, към която спада ищецът, а черепната травма е отзвучала без проява на ранни и късни усложнения. Според вещото лице най-силни и интензивни са били болките при ищеца непосредствено след счупването на бедрената кост и оперативната намеса, като в следоперативния период ищецът е бил на болкоуспокояваща терапия, а в период от 45 дни до 2 месеца е бил на постелен режим, през който е било затруднено извършването самостоятелно на редица дейности и за ежедневните му нужди и задоволяване на жизнените потребности е било необходимо подпомагане до пълно обслужване. Изследвайки факторът климат и други показатели вещото лице не е дало еднозначен отговор на въпроса дали за в бъдеще ищецът ще има оплаквания от болки в бедрото, тъй като този отговор е в зависимост от множество фактори.

Въз основа на събраните по делото писмени доказателства – медицински документи от НЗОК относно здравния статус на ищеца в периода, предхождащ претърпените травми от процесното ПТП, вещото лице е установило посещения на детето при общопрактикуващия лекар и специалист-педиатър по повод изследвания за паразити, проследяване на общото състояние, инфекции на горните дихателни пътища и тонзилит, като даденото заключение е, че не е налице връзка (пряка или непряка) между болно гърло преди около 1 година и възпалени сливици и получаване на счупването на бедрото и итракраниалния хематом.

В обобщение вещото лице е заключило, че извършеното оперативно лечение на фрактурата на бедрото на ищеца е постигнало своята основна цел: намаляване на болките, постигане на зарастване на фрактурата, възстановяване на функцията на крайника, макар и с намалена мускулна сила, с възможност за самостоятелно предвижване, като провеждането на рехабилитационни мероприятия както в лечебно заведение, така и в дома е подпомогнало оздравителният процес. Консервативното лечение по отношение на вътречерепният хематом е довело до липсата на органични и функционални промени. Независимо от проведените медикодиагностични и лечебни мероприятия, според вещото лице са налице и изменения, нуждаещи се от следващо лечение - последваща операция за овладяване на грубия и голям оперативен цикатрикс и провеждане на активна рехабилитация както в дома, така и с помощта на компетентен специалист за преодоляване на накуцващата походка и избягване на превръщането и в патологичен навик на ходене, за което лечение средствата не се заплащат от НЗОК.

По делото ищецът е представил фактура от 17.07-2021г. и касов бон към фактурата за заплатени от него 790лв. в полза на МБАЛ“Св.Пантелеймон“АД –Ямбол за закупени остеосинтезни материали, като заключението на вещото лице д-р В. е, че

тези направени от ищеца разходи са в пряка връзка с лечението на получените травматични увреждания при възникналото ПТП.

Във връзка с установяване размера на неимуществените вреди, претърпени от ищеца, по делото са събрани гласни доказателства чрез разпита на свидетелката П.Г. – баба на ищеца. Същата е поддържала показания, че след изписването на ищеца от болницата, лечението му въпреки продължило 3 месеца. През този период ищецът бил на легло, състоянието му било тежко, непрекъснато се оплаквал от болки, събуждал са от сън и плачел, на леглото бил хранен и обгрижван от свидетелката и от майката на детето за останалите му нужди, включително за тоалетна. Когато започнал да става от леглото имал нужда от помощ, а през следващата година започнал училище в първи клас, но бил надебелял и накуцвал, заради което станал обект на присмех от другите деца. Понастоящем, според бабата, ищецът продължавал да накуцва и кракът му се подувал.

Не е спорно между страните и този факт е обявен от съда за ненуждаещ се от доказване, че между ответника "ЗАД ДаллБог:Живот и здраве" АД и собственика на л.а. "Тойота Ярис", с ДКН У 42 77 АС е имало сключена застраховка "Гражданска отговорност" по застрахователна полица, валидна към датата на процесното ПТП от 11.07.2021г., по силата на която застрахователят е поел задължението да покрие в границите на уговорената сума отговорността за причинените от застрахования имуществени и неимуществени вреди на трети лица.

На 07.07.2022г. ответникът - застраховател е получил извънсъдебната претенция на ищеца за заплащане на застрахователно обезщетение за неимуществените вреди от процесното ПТП в размер на 50 000лв. и за имуществени вреди в размер на 790лв., като с уведомление от 21.07.2022г. застрахователят е изискал допълнително документи – медицински и от досъдебното производство, а с уведомление от 22.08.2022г. ответникът е отказал да заплати на ищеца обезщетения, с мотиви, че няма основание за ангажиране застрахователната отговорност на дружеството.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Предявени са обективно съединените искове по чл.432 КЗ на увреденото лице срещу застрахователя на причинителя на вредата - за обезщетяване на причинените от него неимуществени и имуществени вреди.

За да се ангажира отговорността на застрахователя по чл.432,ал.1 КЗ, е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договора за застраховка "Гражданска отговорност" между прекия причинител на вредата, респ. собственика на автомобила и застрахователя. Наред с това следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл.45 ЗЗД, пораждащи основание за отговорността на прекия причинител – застрахован, спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди: следва да са установени настъпилото ПТП и неговия механизъм; противоправното поведение на виновния водач; претърпените имуществени и неимуществени вреди, наличието на пряка причинна връзка между вредите и настъпилото ПТП. Съгласно изискването на разпоредбата на чл.498 КЗ, установяваща абсолютна положителна процесуална предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадалия от настъпило застрахователно събитие срещу застраховател, увреденото лице, което желае да получи застрахователно обезщетение следва да отправи първо към застрахователя писмена застрахователна претенция по реда на чл.380 КЗ. Ако застрахователят не е платил в срока по чл.496 КЗ, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатено обезщетение, пострадалият може да предяви претенцията си пред съда.

В случая ищецът е предявил извънсъдебно претенцията си към застрахователя - ответника, като застрахователят в тримесечния срок по чл. 496, ал.1 КЗ, който е изтекъл преди образуване на делото, както и след изтичането му, не е платил на ищеца застрахователни обезщетения, постановявайки отказ да извърши плащане. При тези установени факти предявените искове са допустими и следва да се разгледат по същество.

Съдът намира, че са осъществени законовите предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника - застраховател:

Въз основа на констативния протокол за ПТП, заключенията на вещото лице по съдебната автотехническа експертиза и заключението на вещото лице по медицинската експертиза, които кредитира изцяло с доверие, съдът приема за безспорно установено по делото, че на 11.07.2021г. е настъпило ПТП с лекия автомобил "Тойота Ярис" с рег.№ У 42 77 АС, като пострадалият от ПТП е ищецът, който е бил пешеходец при ПТП и на него е причинено увреждане на здравето, като ищецът е извършил и разходи за лечението си.

Спорно между страните е обстоятелството дали поведението на водача на лекия автомобил "Тойота Ярис" е било противоправно и дали той е действал виновно. При преценка на посочените обстоятелства, с оглед липсата на влязла в сила присъда на наказателния съд, настоящият съдебен състав намира следното:

Механизмът и обстоятелствата, при които е настъпило произшествието са установени по делото със заключението на вещото лице по неоспорената от страните САТЕ. Съгласно експертното заключение, ПТП е настъпило през светлата част от денонощието, на 11.07.2021г., около 16:30 часа, на път III-536, като ищецът се е намирал зад лек автомобил „Опел Корса“, който е бил спрял върху левия банкет и лявата лента за движение на пътя, а по прилежащата си лента на движение на пътя се е движил застрахованият при ответника лек автомобил „Тойота Ярис“, чийто водач, приближавайки към лекия автомобил „Опел Корса“ със скорост на движение около 36,0 км/ч. е ударил пешеходеца-ищеца, който 2-3секунди преди удара е предприел пресичане на платното за движение. Според заключението на вещото лице водачът на лекия автомобил „Тойота Ярис“ е имал техническата възможност да предотврати произшествието, ако е следил неотклонно пътната обстановка пред себе си и е реагирал на така създалата се опасност в първия възможен момент - когато е отпаднало ограничаването на видимостта към пострадалия пешеходец, тъй като водачът е имал техническа възможност да възприеме пешеходеца на платното за движение и пешеходецът не е попадал в опасната зона за спиране на автомобила. При този установен механизъм на ПТП, изводът, който съдът прави е, че причина за произшествието е поведението на водача на лекия автомобил "Тойота Ярис", който е нарушил правилата за движение по пътищата – разпоредбите на чл.5, ал.2, т.1, чл.20, ал.1 и ал.2, пр.2, чл.116 и чл.117 от ЗДвП, задължаващи водачите на МПС да контролират непрекъснато пътното превозно средство и когато възникне опасност за движението да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, да бъдат да бъде внимателен и предпазлив към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците внимателни и предпазливи към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците, особено към децата, като разпоредбата на чл.117 ЗДвП изрично задължава водачите на МПС при приближаване към място, където на пътя или в близост до него се намират деца, да намалят скоростта, а при необходимост - и да спрат. В случая водачът на лекия автомобил е бил длъжен да контролира непрекъснато управлявания автомобил и след като по делото е установено, че водачът в предходен момент своевременно е бил възприел детето-ищеца на пътя и в близост до пътя, е бил длъжен да намали скоростта и дори да спре автомобила, като по този начин е могъл да предотврати настъпването на удара на детето с автомобила. След като водачът на л.а. "Тойота Ярис" не е съобразил поведението си с възприетото от него на пътя и в близост до пътя дете, то поведението му е противоправно и той е причинител на процесното ПТП, поради това следва да се приеме, че са налице предпоставките на чл.45 ЗЗД за ангажиране отговорността му по отношение на увреденото лице, като по делото не са събрани доказателства, които да опровергават презумпцията за вина на деликвента по чл.45, ал.2 ЗЗД. При конкретната пътна обстановка и с оглед даденото заключение от вещото лице по автотехническата експертиза, че водачът на МПС е имал техническа възможност да следи пътната обстановка и да възприеме своевременно като опасност пресичащото пътното платно дете-пешеходец, което не е попадало в опасната му зона за спиране, не е налице "случайно деяние" по смисъла на чл.15 от НК и не е изключена гражданската отговорност на деликвента, resp. тази на застрахователя.

Осъществяването на деликт по чл.45 ЗЗД предполага поражение отговорността на застрахователя по сключена застраховка "Гражданска отговорност" да заплати обезщетение за причинените вреди. По делото е безспорно, че към датата на настъпване на застрахователното събитие между ответното застрахователно дружество и собственика на

лекия автомобил "Тойота Ярис" е съществувало застрахователно правоотношение по застраховката "Гражданска отговорност". По силата на застрахователния договор застрахователят е поел задължението да покрие в границите на определената в договора сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди. Следователно, предявените искове за заплащане на обезщетения за вреди се явяват основателни, като следва да бъдат обсъдени размерите им, както с оглед събраните по делото доказателства, така и с оглед направените от ответника възражения.

Съгласно разпоредбата на чл.52 ЗЗД размерът на неимуществените вреди се определя от съда по справедливост. При определяне на този размер следва да се вземат предвид вида и степента на увреждането, възрастта на пострадалия, периода на търпените вредните последици.

По делото е установено по безспорен начин от съдебно-медицинската експертиза на вещото лице-ортопед, чието заключение съдът кредитира изцяло, че в резултат на увреждането от ПТП ищецът е получил две средни телесни повреди по смисъла на чл.129 НК - травма на десния крак, изразила се в счупване на средната част на бедрената кост, причинило трайно затрудняване на движението и кръвоизлив в черепната кухина с комозио, което е разстройство на здравето, временно опасно за живота. За лечението на счупването на бедрената кост ищецът е бил опериран, като непосредствено след травмата и в първите дни след оперативното лечение болките са били най-силни и интензивни, след което са отзвучали, а до една година и месец от травмата е настъпило костно възстановяване, след което ищецът е претърпял и втора операция за премахване на металните тела. Понастоящем ищецът е почти напълно възстановен, с възстановена двигателната активност на крайника, но с компрометирана походка, за която е нужно провеждане на допълнителна рехабилитация, като му предстои и друга операция за отстраняване на наличния голям и видим цикатрикс. Давайки вяра на показанията на св.Г. съдът приема за установен факта, че след травмата на крака и операцията, и наличния хематом в черепната кухина, ищецът е бил обездвижен, на легло в период от 3 месеца, без възможност сам да може да се обслужва, т.е. имал е нужда изцяло от чужда помощ, а в следващите месеци е имал нужда от помощ и при раздвижването, като и понастоящем същият изпитва дискомфорт от накуцващата си походка и негативни емоционални изживявания от присмеха на съучениците му заради тази походка.

С оглед изложеното, съдът намира, че за причинените на ищеца болки и страдания от нанесените му средни телесни повреди – фрактурата на дясната бедрена кост и хематом в черепната кухина с комозио, за търпените от тази увреда болки, страдания и неудобства в период от няколко месеца - 3 месеца до отзвучаването на същите, за наличния виден цикатрикс и предстоящото оперативно лечение на същия и компрометираната походка, нуждаеща се от допълнителна рехабилитация, при отчитане и на ниската възраст на ищеца - на бг. към датата на увреждането, същият е справедливо да бъде обезщетен със сумата от 30 000 лева. Към този размер на обезщетението за аналогични травми е ориентирана и съдебната практика на съдилищата в страната, поради което искът за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди е изцяло основателен.

Доказани по основание и размер са и имуществените вреди, понесени от ищеца в размер на сумата 790лв. - общо направените от него разходи за закупуване на медицинското изделие за извършената операция, които разходи според вещото лице по медицинската експертиза са в пряка връзка с причиненото увреждане на ищеца при ПТП.

По възражението на ответника за съпричиняване съдът счита, че такова по смисъла на чл.51, ал.2 ЗЗД е налице, когато е безспорно установено, че с поведението си пострадалият е допринесъл за настъпване на увреждането. Категорична и безпротиворечива е съдебната практика, че за да е налице съпричиняване, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал или бездействал виновно. Релевантен за съпричиняването и за прилагането на чл.51, ал.2 ЗЗД е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало (наред с неправомерното поведение на причинителя) до увреждането като неблагоприятен резултат.

Съгласно задължителните за съдилищата постановки по т.7 на ППВС №

17/18.11.1963 г., когато "малолетно дете или невменяемо лице допринесе за настъпване на вредоносния резултат, съобразно с обстоятелствата на случая следва да се приложи чл.51, ал. 2 ЗЗД, независимо от това, че такова лице не може да действа виновно". Данните по делото са, че към датата на процесното ПТП (11.07.2021г.) ищецът, роден на 02 януари 2015г., все още не е навършил 14 години, а съгласно чл.3, ал.1 ЗЛС лицата, които не са навършили 14-годишна възраст, са малолетни, т. е. деца. Според решаващия състав на ЯОС, поведението на пострадалия – детето, към момента на произшествието несъмнено сочи на обективна причинно-следствена връзка с настъпилия неблагоприятен резултат, тъй като то внезапно е навлязло на платното за движение на автомобила - действие, забранено императивно с нормата на чл.114, т.1 от ЗДвП. Независимо от този принос на пострадалия за настъпване на вредоносните за него последици, следва да се съобрази изискването на чл. 117 ЗДвП, че при приближаване към място, където на пътя или в близост до него се намират деца, водачът на пътно превозно средство е длъжен да намали скоростта, а при необходимост и да спре. Нещо повече, според чл.116 от същия специален закон, такъв водач на ППС е длъжен да бъде внимателен и предпазлив към пешеходците, особено към децата. Законовата регламентация на задълженията на водачите на МПС изисква от тях полагането на завишена грижа, когато на пътя има деца. Съгласно приетото в решение № 91/20.08.2014 г., по т. д. № 66/2013 г. на I т. о., възрастта на пострадалия при пътно-транспортно произшествие не само е релевантна за преценката на решаващия съд дали той би могъл да допринесе за настъпилия вредоносен резултат, но сама по себе си, по арг. от чл.116 и чл.117 ЗДвП е фактор, завишаващ дължимата от страна на водача на моторното превозно средство грижа при изпълнение на тази правно регламентирана дейност, представляваща по естеството си източник на "повишена опасност" /по см. на чл.134, ал.1 НК/. Следователно, независимо от приноса на ищеца за настъпването на вредите, след като към водача е завишено изискването за полагане на грижа към уязвимите участници в движението, с оглед на конкретните обстоятелства, при които е настъпил процесният инцидент, настоящият състав приема, че приносът на пострадалото дете е в размер на 15% към по-големия от 85 % принос на виновния водач и на основание чл.51, ал.2 ЗЗД определените обезщетения за неимуществени вреди от 30 000 лв. и за имуществени вреди – 790 лв., следва да бъдат намалени съразмерно на приноса на ищеца от 15% - или съответно на 25 500лв. – обезщетение за неимуществени вреди и на 671,50лв.- обезщетение за имуществени вреди.

Без значение за съпричиняването и степента му е фактът упражнен ли е от страна на родител контрол и надзор по отношение на малолетното дете - ищеца. Безспорно е, че съгласно чл.125, ал.3 СК родителят е длъжен да осигурява постоянен надзор по отношение на малолетното си дете, а чл.8, ал.2 от Закона за закрила на детето предвижда, че родителите или други лица, които полагат грижи за дете, са длъжни да не оставят без надзор и грижа децата до 12- годишна възраст, ако с това се създава опасност за тяхното физическо развитие. Очевидно е, че в случая при настъпването на инцидента с ищеца, родителят/родителите не са изпълнили нормативно вменените им задължения за контрол и надзор над пострадалото дете, но този факт не освобождава ответникът -застраховател от отговорността, която носи на основание чл.432 КЗ, защото майката на ищеца е трето за настоящото производство лице, участва само като законен представител на детето си, но не е ищеца, страна по делото. При това положение и дори с неправомерното си поведение майката да е допринесла за крайния вредоносен резултат, това би обусловило само съпричиняване по смисъла на 53 ЗЗД, имащо за последица солидарна отговорност за деликта спрямо увредения. Последното означава, че разпределението на отговорността между съпричинителите има значение само в отношенията им по регреса на встъпилия в правата на удовлетворения кредитор за обезвреда, изпълнил цялото задължение съдлъжник, спрямо останалите съдлъжници, но не може да бъде противопоставено на увредения, защото той не може да бъде задължен да търси дължимото от всички солидарни длъжници, вместо да задоволи притезанието си изцяло от един от солидарно отговорните съпричинители. Грижовността на родителите на пострадалия не може да се отразява негативно върху правото на детето да получи справедливо обезщетение (Така Определение №240/ 16.04.20г. по гр. д. № 165/20г. IV Г. О. на ВКС).

Предвид всички изложени съображения, предявеният иск с правно основание чл.432 КЗ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, като основателен и доказан следва да се уважи за сумата 25 500лв., а за разликата до предявения размер от

30 000лв. следва да се отхвърли. Искът за обезщетение за имуществени вреди е основателен до размера на сумата 671,50лв., а за разликата до предявения размер от 790лв. следва да се отхвърли.

Върху присъдените на ищеца обезщетения същият има право и на законната лихва за забава. Настоящият съд възприема практиката на ВКС (Решение №128/ 04.02.2020г. на ВКС по т. д. № 2466/2018 г., I т.о., ТК), според която в хипотезата на пряк иск от увреденото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ в застрахователната сума по чл.429 КЗ се включва дължимото от застрахования спрямо увреденото лице обезщетение за забава от момента на уведомяване на застрахователя, респ. предявяване на претенцията от увреденото лице пред застрахователя. В настоящия случай датата на предявяване на претенцията пред застрахователя е 07.07.2022г. и считано от тази дата следва да се присъди законната лихва върху обезщетенията, каквото е искането на ищеца.

По разноските:

При този изход на делото, на основание чл.78, ал.1 ГПК ищецът има право на разноски съразмерно с уважената част от исковите и такива следва да му се присъдят в размер на общо 1 734лв. (при общ размер на разноските от 2040лв.- 1250 за ДТ и 790лв. за вещи лица).

Процесуалният представител на ищеца адв.К. моли за присъждане на адвокатско възнаграждение за един адвокат при условията на чл.38, ал.2 от ЗА, тъй като е предоставил безплатна правна помощ на ищеца като материално затруднено лице (чл.38, ал.1, т.2 ЗА), за което е постигнато съгласие в сключеното на 05.01.2023г. споразумение с адв.К., представено по делото. Определено с оглед цената на предявените искове по реда на чл.7, ал.2, т.4 от Наредба №1/2004г. на ВАДвС и уважения им размер, възнаграждението, което съдът следва да присъди на адвоката възлиза в размер на 2 566,56лв.

На основание чл.78, ал.3 ГПК на ответника също следва да се присъдят разноски съразмерно с отхвърлената част от исковите в размер на сумата общо 598,50лв., които разноски съдът изчислява с оглед сумата на общо направените разноски от 3 990лв., от които 940лв. за платените от ответника разноски за вещи лица и свидетел и за адвокатско възнаграждение от 3050лв.

Водим от изложеното, ЯОС

РЕШИ:

ОСЪЖДА "Застрахователно акционерно дружество ДаллБог:Живот и здраве"АД със седалище и адрес на управление гр.София, р-н "Изгрев", ж-к „Дианабат“, бул. "Г.М.Д."№1, ЕИК 200299615, представлявано от изпълнителните директори Б.И., Р.М. и Т.Т., да заплати на Х. В. П. от с.***, с ЕГН *****, малолетен, действащ чрез своята майка и законен представител В. П. Г. от с.*****, ЕГН *****, чрез пълномощника адв.Б. К., който е и съдебен адресат: гр.*****2, на основание чл.432, ал.1 КЗ сумата 25 500 лв. (двадесет и пет хиляди и петстотин лева) - обезщетение за неимуществени вреди, настъпили от ПТП на 11.07.2021г. и причинено от водач на застрахован при ответника по застраховката "Гражданска отговорност" лек автомобил "Тойота Ярис“, с рег № У 42 77 АС, ведно със законната лихва за забава върху сумата, считано от 07.07.2022г. до окончателното ѝ изплащане, като ОТХВЪРЛЯ иска за неимуществени вреди за разликата над сумата 25 500лв. до предявения размер от 30 000лв. като неоснователен.**

ОСЪЖДА "Застрахователно акционерно дружество ДаллБог:Живот и здраве"АД със седалище и адрес на управление гр.София, р-н "Изгрев", ж-к „Дианабат“, бул. "Г.М.Д."№1, ЕИК 200299615, представлявано от изпълнителните директори Б.И., Р.М. и Т.Т., да заплати на Х. В. П. от с.***, с ЕГН *****, малолетен, действащ чрез своята майка и законен представител В. П. Г. от с.*****, ЕГН *****, чрез пълномощника адв.Б. К., който е и съдебен адресат: гр.*****2, на основание чл.432,ал.1 КЗ сумата 671,50лв. (шестстотин седемдесет и един лева и 0,50ст.) - обезщетение за**

имуществени вреди, настъпили от ПТП на 11.07.2021г. и причинено от водач на застрахован при ответника по застраховката "Гражданска отговорност" лек автомобил "Тойота Ярис", с рег № У 42 77 АС, ведно със законната лихва за забава върху сумата, считано от **07.07.2022г. до окончателното ѝ изплащане, като ОТХВЪРЛЯ** иска за имуществени вреди за разликата над сумата 671,50лв. до предявения размер от 790лв. като неоснователен.

ОСЪЖДА "Застрахователно акционерно дружество ДаллБог:Живот и здраве"АД със седалище и адрес на управление гр.София, р-н "Изгрев", ж-к „Дианабат“, бул. "Г.М.Д."№1, ЕИК 200299615, представлявано от изпълнителните директори Б.И., Р.М. и Т.Т., **да заплати на Х. В. П.** от с.*****, с ЕГН *****, малолетен, действащ чрез своята майка и законен представител В. П. Г. от с.*****, ЕГН *****, чрез пълномощника адв.Б. К., който е и съдебен адресат: гр.*****2, **на основание чл.78, ал.1 ГПК** направените по делото разноски **пред първата инстанция в размер на 1 734лв.**

ОСЪЖДА "Застрахователно акционерно дружество ДаллБог:Живот и здраве"АД със седалище и адрес на управление гр.София, р-н "Изгрев", ж-к „Дианабат“, бул. "Г.М.Д."№1, ЕИК 200299615, представлявано от изпълнителните директори Б.И., Р.М. и Т.Т., **да заплати на адвокат Б. Б. К.** от БАК, с адрес гр.*****2, **на основание чл.38, ал.2 ЗА адвокатско възнаграждение в размер на 2 566,56лв.**

ОСЪЖДА Х. В. П. от с.*****, с ЕГН *****, малолетен, действащ чрез своята майка и законен представител В. П. Г. от с.*****, ЕГН *****, чрез пълномощника адв.Б. К., който е и съдебен адресат: гр.*****2, **да заплати на "Застрахователно акционерно дружество ДаллБог:Живот и здраве"АД** със седалище и адрес на управление гр.София, р-н "Изгрев", ж-к „Дианабат“, бул. "Г.М.Д."№1, ЕИК 200299615, представлявано от изпълнителните директори Б.И., Р.М. и Т.Т., **на основание чл.78, ал.3 ГПК** разноски по делото **пред първата инстанция в размер на 598,50лв.**

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд гр.Бургас в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Ямбол: _____